

Zamanın Kıymetini Bilmek

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
(وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ
بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۱۲))

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ:
« نِعْمَتَانِ مَغْبُوتَانِ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ »

Kıymetli Müslümanlar!

Zamanın ve mekânın yüce Rabbi olan Allah (c.c.), yarattığı biz kullarına hayat bahşetmiştir. Rehberimiz olan Kur’ân-ı Kerîm’de; “O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Yıldızlar da Allah’ın emri ile hareket ederler. Şüphesiz ki bunlarda aklını kullananlar için pek çok deliller vardır.”¹ ayetiyle, akıp geçen zamana dikkat buyurulmaktadır. İşlerimiz, zaman içinde gerçekleşir. Zaman ilerledikçe ömür sermayemiz eksilir ve ecelimiz yakınlaşır. Dolayısıyla zamanın kıymetini iyi bilmek, vaktimizi iyi kullanmak ve iyi değerlendirmek gerekir. Zaman Mevla’mızın kullarına en büyük lütuflarından biridir. Her şey zaman içerisinde değer kazanmakta ve yine zaman ile değerini yitirebilmektedir. İnsan denen varlık, Allah’ın bizlere Kur’ân ve sünnet vasıtasıyla bildirdiği varoluş amacına uygun düşen bir ömür sürerse, mahlukatın en şerefli mertebesine ulaşmaktadır. Yaratılış amacına uygun olmayacak davranışlar ile zamanını heba ederse, esfel-i sâfilîn dediğimiz derekeye, yani aşağıların en aşağısına da ineilmektedir.

Muhterem Müminler!

Kur’ân’da birçok surenin, Allah’ın değer atfettiği hususlara yeminle başladığı görülür. Zamana yemin edilerek başlayan Asr suresi de bunlardan biridir: “Asra yemin olsun ki, insan mutlaka ziyandadır. Ancak iman edenler, salih amel işleyenler, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler bunun dışındadır.”² Âlimlerin çoğunluğuna göre “asr” kelimesi “mutlak zaman” anlamındadır ve surenin başında zamana yemin edilerek onun insan hayatındaki yerine ve önemine dikkat çekilmiştir. Büyük Kur’ân müfessirlerinden Fahrüddin er-Râzi, Asr suresini tefsirinde şöyle der: “Buz satan birisi pazarda şöyle bağıryordu: ‘Sermayesi eriyen bu şahsa merhamet edin!’ Onun bu sözünü işitince, ‘Bu

söz Asr suresinin anlamıdır.’ dedim. İnsana verilen ömür bir buz gibi hızla erimektedir. Eğer bunu ziyan eder veya yanlış yere harcarsa insanın hüsrana neden olur.” Onun için Asr suresinde zamana yemin edilerek, bu surede zikredilen dört ameli işlemeyen insanın dünyada ne işle meşgul olursa olsun hayatını boşa harcadığına ve hüsranda olduğuna işaret edilir. Kârlı çıkanlar ancak bu dört ameli işleyenler ve bu dünyada hayatlarını ona göre düzenleyenler olacaktır.

Aziz Cemaat!

Rabbimizin vermiş olduğu ömrün fâni ve zamanımızın kısıtlı olduğunu aklımızdan çıkarmayalım. Vaktimizin kıymetini bilelim ve dünya ile ahiretimize faydası olmayan işler ile zamanımızı harcamayalım. Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: “İki nimet vardır ki insanların çoğu (onları değerlendirme hususunda) aldanmıştır: sağlık ve boş zaman.”³ Şuur sahibi bir mümin, var oluşunun en büyük sermayesi olan hayatını faydasız işler ile heder etmez. Hatta boş kalmamaya ehemmiyet verir. Bu mevzuda Hak Teala; “Elbette zorluğun yanında bir kolaylık vardır. Gerçekten, zorlukla beraber bir kolaylık daha vardır. Boş kaldın mı hemen (başka) işe koyul ve yalnız Rabbine yönel.”⁴ diye buyurmaktadır.

Değerli Kardeşlerim!

Zamanın kıymetini bilmemiz lazım. Resûlullah (s.a.v.) “Beş şey gelmeden önce beş şeyin değerini iyi bil: ölümden önce hayatın, meşguliyetten önce boş zamanın, yokluktan önce varlığın, ihtiyarlıktan önce gençliğin ve hastalıktan önce sağlığın.”⁵ demiştir. Allah’ın bizlere bahşettiği sayılı nefesi Onun yoluna ve razı olduğu işlere harcayalım. Özellikle sosyal medyada boş vakit geçirmekten, malayani gündemlerden, yarınlara faydası olmayan işlerden yüz çevirelim.

Rabbim bizlere zamanımızı Allah’ın rızasına uygun ameller ile geçirmeyi nasip eylesin. Amin!

¹ Nahl suresi, 16:12

² Asr suresi

³ Buhârî, Rikâk, 1

⁴ İnşirâh suresi, 94:5-8

⁵ Hâkim, el-Müstedrek, IV, 341